

Lausunto Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2027–2030, syksy 2026

Vastaaja:

-

Vastaus:

21.09.2026, 13.18 - 21.09.2026, 14.17

1. Lausuntoa antavan rooli *

Organisaation puolesta, organisaation nimi:

Pohde, OYS Apteekki Etelä, Ylivieskan lääkekeskus

2. Lausuntoa antavan yhteystiedot *

Etunimi	Pia
Sukunimi	Honkala-Perttu
Sähköposti	pia.honkala-perttu@pohde.fi

3.

Sairaanhoidollisten palvelujen päätetyissä linjauksissa on solunsalpaaja-annosten valmistuksen keskittäminen. Tämän toteuttaminen on aloitettu sulkemalla Raahen lääkekeskus ja siirtämällä kaikki toiminnot OYS Apteekkiin.

Ylivieskan lääkekeskuksen toiminnasta vastaavana farmaseuttina olen yrittänyt ehdottaa, että osa palveluista hoidettaisiin Ylivieskan lääkekeskuksesta, esim. Kalajoen lääketoimitukset ja Kalajoen syöpäpotilaiden solusalpaaja-annosten valmistaminen - Ylivieskassa ja Kalajoella on yhteinen syöpähoitaja, joten tältä osin annosten toimittaminen Ylivieskasta olisi luontevaa ja toisaalta mm. Kalajoelle on Ylivieskasta huomattavasti lyhyempi matka kuin Oulusta. Näin olisi kenties mahdollista säästää logistiikkakuluissa.

Ylivieskaan on valmistunut uudet lääkekeskuksen tilat vuonna 2022 ja samalla valmistui myös uudet puhdastilat, joissa on sekä solusalpaajalaboratorio että aseptisenlääkevalmistuksen laboratorio. Ylivieskassa on valmistettu vuonna 2025 538 kipukasettia ja tammi-elokuussa 2026 jo 431 kasettia, potilaskohtaisia biologisia lääkeinfuusioita tehtiin vuonna 2025 245 kpl ja tänä vuonna elokuun loppuun mennessä on valmistettu 141 annosta. Solunsalpaaja-annoksia käyttökuntoon saatettiin vuonna 2025 342 annosta ja tänä vuonna annoksia on elokuun loppuun mennessä tehty 500 kpl. Muuta lääkevalmistusta on keskimäärin noin 50-70 annosta vuodessa.

Jos solunsalpaaja-annokset keskitetään OYS Apteekkiin samalla todennäköisesti myös muu lääkkeenvalmistus siirretään sinne ja lopulta todetaan, että myös lääkkeiden toimitus Pohteen eteläisen alueen yhdeksään kuntaan siirretään Ouluun. Tänä päivänä korostetaan varautumista ja huoltovarmuutta. Pohteen kokoisen maantieteellisesti laajan hyvinvointialueen huoltovarmuus on todella, liian, heikko jos lääkehuolto on keskitetty vain yliopistosairaalaan ja yhteen paikkaan. Tokikaan Ylivieskan lääkekeskuksesta ei voida hoitaa kaikkea sitä, mitä Oulusta voidaan, mutta akuutissa hätätilanteessa voimme hoitaa kriittisiä lääketoimituksia.

Inhimillisesti ajatellen ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta ei ole oikein, että kaukana yliopistosairaalaan asuvat syöpäpotilaat joutuvat matkustamaan hoitajaksojen aikana jopa päivittäin Ouluun asti saadakseen lääkehoitoa olkoonkin, että Pohde säästää, kun matkakustannukset siirtyvät Kelan kustannettavaksi.

Ylivieskassa valmistettavista potilaskohtaisista biologisista lääkeinfuusioista valtaosa toimitetaan Oulaskanaan päiväsairaalaan vatsakeskuksen potilaille. Jos Oulaisissa lopetetaan päiväsairaalatoiminta, miten varmistetaan myös näiden potilaiden lääkehoidon toteutumisen yhdenvertaisuus?

Ylivieskan lääkekeskuksen henkilöstöllä on monipuolista erityisosaamista, jota ei sairaala-apteekin henkilöstöllä niinkään ole, koska isossa sairaala-apteekissa henkilöstö on erikoistunut vain yhteen tai muutamaan työtehtävään. Pienessä

yksikössä kaikkien täytyy osata tehdä kaikkea, että lääkehuollon toimintavarmuus säilyy myös loma-aikoina ja akuuteissa henkilöstövajeissa. Henkilöstöresurssi on mitoitettu niin, ettei työntekijöitä tarvitse enempää, mutta henkilöstöä ei ole vara myöskään vähentää yhtään, että kaikki toiminnot/palvelut voidaan järjestää. Työtehtävät kiertävät koko henkilöstöllä vuoroviikoin. Kaikki farmaseutit osallistuvat lääkkeenvalmistukseen ja käyttökuntoon saattamiseen. Lääkkeiden käyttökuntoonsaattamiseen on myös perehdytetty ja valtuutettu lääketeknikko, jolla on myös sairaanhoitajan koulutus ja hän osallistuu farmaseuttien ohella tasavertaisesti vuorollaan lääkkeiden käyttökuntoonsaattamiseen. Akuuteissa henkilöstövajeissa ja loma-aikana vastaava farmaseutti paikkaa poissaoloja ja osallistuu lääkkeenvalmistukseen ja käyttökuntoonsaattamiseen. Sijaisia ei loma-ajoille ole palkattu.

Ylivieskan lääkekeskus toimi Ppky Kallion aikana pitkään väistötiloissa väestönsuojassa. Tilat olivat epäinhimilliset eikä tuolloin ollut asianmukaisia lääkkeenvalmistustiloja. Toiminnasta vastaavana farmaseuttina olin aktiivisesti mukana uusien toimitilojen ja puhdastilojen suunnittelussa ja rakentamisessa yhdessä henkilöstön kanssa. Puhdastilojen validoinnit tehtiin omalla farmaseuttisella henkilöstöllä. Kun siirryttiin hyvinvointialueelle ja yhdistettiin eteläisen alueen neljä lääkekeskusta Ylivieskaan, Tilat suunniteltiin Ppky Kallion aikaan silloisiin tarpeisiin, nyt samoista tiloista hoidetaan yhdeksän kunnan lääkehuolto. Toki olemme saaneet erillisen infuusioliuosvaraston. Kaiken kaikkiaan kuitenkin tilat on täytetty ja käytetään kustannustehokkaasti - neliöitä ei ole todellakaan yhtään ylimääräistä, päinvastoin. Onneksi työyhteisössä on todella hyvä ilmapiiri ja sopu säilyy toimintoihin suhteutettuna pienissä tiloissa. Henkilöstö on hyvin motivoitunutta kehittymään ja kehittämään sekä joustavia nopeatempoisessa työssä.

Ylivieskan lääkekeskus sijaitsee Ylivieskan sosiaali- ja terveystieteiden kiinteistössä. Jos/kun sen tilalle ollaan suunnittelemassa uudisrakennusta lääkekeskuksen tilojen, erityisesti puhdastilojen jättäminen tyhjilleen on mielestäni erittäin lyhytnäköistä erityisesti Pohteen lääkehuollon huoltovarmuuden näkökulmasta.